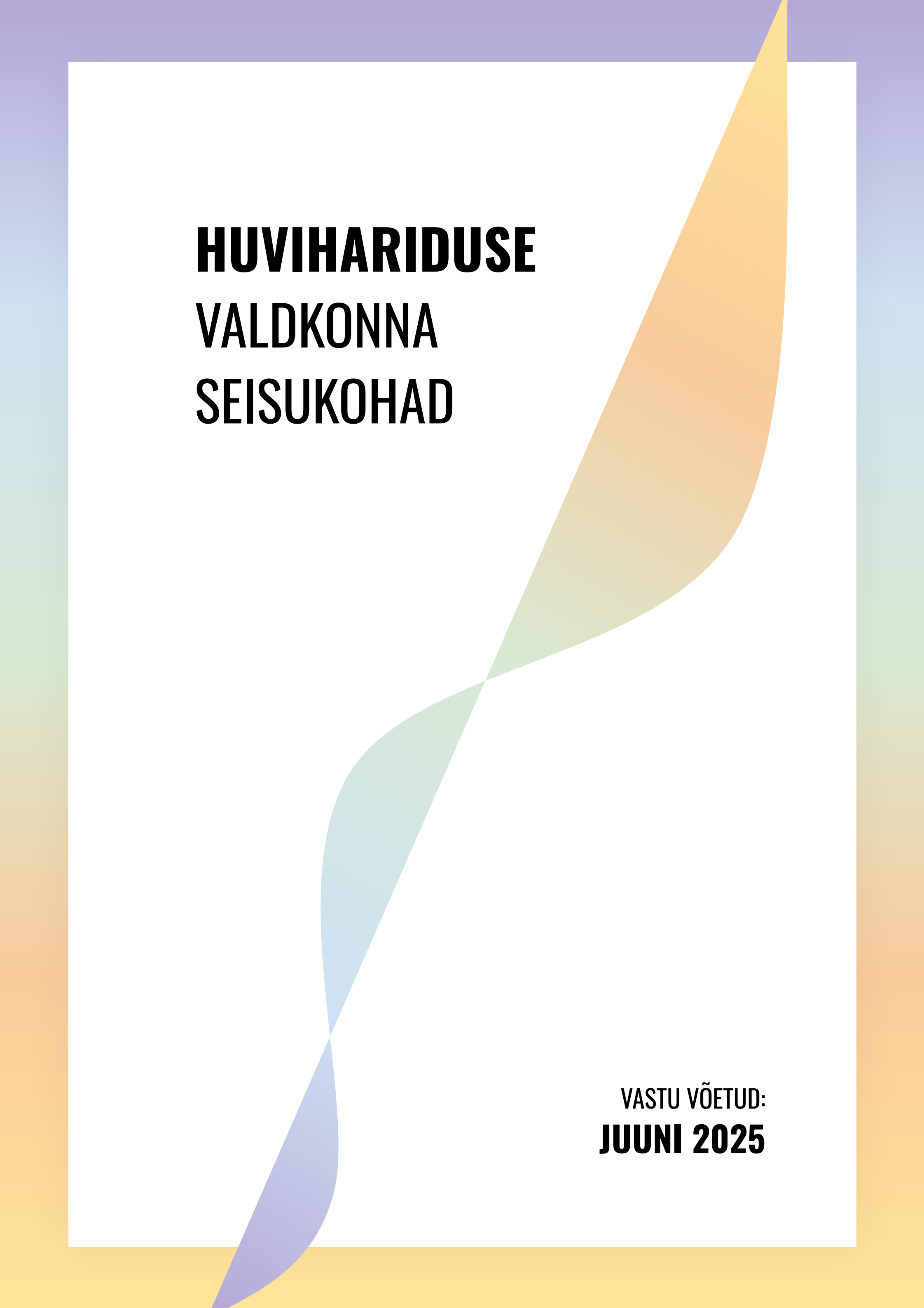

HUVIHARIDUSE VALDKONNA SEISUKOHAD

VASTU VÕETUD:
JUUNI 2025

MIS SEE ON:

Pikaajalised valdkonna seisukohad, mida vajab huviharidus arenguks. Huvihariduse katusorganisatsioonid seisavad valdkonna eest eri viisidel ja eri piirkondades - sellesse dokumenti koondatud seisukohad aitavad sõnumeid ja tegevusi sünkroniseerida, et suurema tõenäosusega soovitud eesmäärke saavutada. Dokumendis on esitatud ootused, mida huvihariduse pakkujad ei saa üksi ellu viia.

Kokkulepped partneritega: lisaks sellele, et siin on kirjas valdkonna sisesed kokkulepped, arutati neid protsessi käigus ka peamiste partneritega ning see annab loodetavasti hea aluse edasiseks koostööks valdkonna arendamisel.

MIS SEE EI OLE:

See ei ole huvihariduse katusorganisatsioonide **strateegia** ega tegevuskava. Need on vastavate organisatsioonide arengukavades ja muudes dokumentides.

Kuigi sport on huvihariduse osa, erinevad selle korraldus ja rahastamine oluliselt muudest huvialadest ning spordil on omaette süsteem nii KOV kui riigi tasandil. Seetõttu ei käsitle dokumendi seisukohad spordisüsteemi, kuid noorte arenguks on kõikide huvialade areng oluline.

MIS ON HUVI- HARIDUS?

Huviharidus on formaalharidust täiendav ja mitmekesistav **haridussüsteemi osa**, mis pakub lastele, noortele ja täiskasvanutele võimalusi oma annete, huvide ja loovuse arendamiseks. See on **süsteemne** ja **juhendatud** tegevus, mis loob eeldused isiksuse mitmekülgseks arenguks, praktiliste oskuste omandamiseks ning eneseteostuseks.

Huviharidus toetab õpimotivatsiooni ja enesejuhtimisoskuse kujunemist, aidates õppijal avastada oma **kutsumust**, leida sobiv eriala ning mõista paremini nii iseennast kui ka ümbritsevat maailma. Tihedalt **elukestva õppe** ja **noorsootöö** põhimõtetega seotud huviharidus loob tugeva aluse, et igapäevaelu muutustega edukalt toime tulla.

Huvikoolid võivad olla avalikud, era- või mittetulunduslikud asutused. Kohalikud omavalitsused mängivad olulist rolli huvihariduse **korraldamisel**,

TEADUS- HUVIHARIDUS

Teadus, tehnoloogia,
loodus, robotika

KUNST

Käsitöö, visuaalkunst,
tarbekunst, meedia,
fotograafia, digikunst

pakkudes rahastust ja toetades noorte osalemist. Riiklikult on eesmärk tagada kvaliteetsed ja kättesaadavad huvihariduse võimalused **igale noorele**, sõltumata tema majanduslikust või sotsiaalsest taustast.

2023/24. õppeaasta
840 huvikooli
osaleb **123 861** õppijat.

seisuga
ning

tegutseb
huvihariduses

Eestis

MUUSIKA

Pillimäng, laulmine,
muusika loomine,
produtseerimine

JA PALJU MUUD...

Sport, üldkultuur,
teatrikunst, keeled,
ajakirjandus jpm

TANTS

Ballett, kaasaegne
tants, jazztants,
showtants,
tänavatants,
rahvatants

Eesti on väike. See tähendab, et meie riigi arengu taga ei saa olla massid, vaid **iga inimese** potentsiaali võimalikult suur avaldumine. Seda huviharidus teebki ja selle mõjudest järgmised lehed räägivad.

**MIS ON HUVI-
HARIDUS?**

TAGAB EESTI KULTUURI ELUJÕULISUSE

Huviharidus hoiab ja arendab eesti kultuuri ja keelt. Kujundab eestlaste kultuuriteadlikkust ja tagab loovisikute järelkasvu, kes viivad edasi eesti muusikat, kunsti, käsitööd, tantsu, teatrit ja filmi ning tutvustavad neid maailmas.¹ Loob kõigis Eesti piirkondades mitmekülgset kultuurielu.

Sidusa Eesti arengukava 2030: 1. Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti | Kultuuri arengukava 2021-2030: 1. Eesti kultuurielu on tugev ja toimiv, 2. Eesti kultuurimälu on hoitud ja hinnatud, 3. Kultuuri ja loovuse roll ühiskonna arengus on väärtustatud | Eesti keele arengukava 2021-2035: 1. Eesti keele staatus ja maine; 3. Õpe | Eesti välispoliitika arengukava 2030 | Noortevaldkonna arengukava 2021-2035

MIS ON HUVI-
HARIDUS?

VALMISTAB ETTE EESTI MAJANDUSELE NUTIKAT TÖÖJÕUDU

Huviharidus loob elukaareüleseid võimalusi avastada karjääriteid Eesti olulistesse majandusvaldkondadesse. Kujundab noorte seas loodusteaduslikku maailmavaadet ning on inseneride kasvulavaks.²³

Heaolu arengukava 2023-2030: 2. Tööturg ja tööelu | Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021-2035 | Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035

**MIS ON HUVI-
HARIDUS?**

VÕIMALDAB EESTI NOORTEL ANDEID ARENDADA

Huviharidus võimaldab avardada silmaringi, kujundada isiksust, väärtustada ennast, teisi ja keskkonda, olla ennastjuhtiv, väljendav ja loov.⁴ Huviharidus täiendab ja toetab formaalhariduse omandamist.⁵

MIS ON HUVI-
HARIDUS?

TUGEVDAB EESTI KOGUKONDADE SIDUSUST

Huviharidus tugevdab kogukondi, luues kohalikke sidemeid muuhulgas eri emakeelega inimeste ja eri põlvkondade vahel.⁶ Huvihariduses tegutsemine hoiab ning toetab nii laste, täiskasvanute kui eakate vaimset tervist.⁷

Sidusa Eesti arengukava 2030: 3. Kogukondlik Eesti | Rahvastiku tervise arengukava 2020-2030: 1. Tervist toetavad valikud | Heaolu arengukava 2023-2030 | Siseturvalisuse arengukava 2020-2030 | Eesti keele arengukava | Noortevaldkonna arengukava 2021-2035

1. HUVIHARIDUSE TERMINID

Huviharidus on kvalifitseeritud õpetaja poolt läbi viidud süsteemne mitteformaalne õpe, milles osalemine on õppijale vabatahtlik ning lähtub huvist ja valmidusest pühenduda. Õpe on arvestatud tasemehariduses ning õppe aluseks on Eesti Hariduse Infosüsteemis registreeritud tegevus- või õppekava.

Huviharidus on kolmetasandiline:

VABAÕPE toimub süsteemselt õppeaasta jooksul ning õppetöö aluseks on tegevuskava. Vabahuvihariduse eesmärgiks on huvi äratamine ja hoidmine, osalejate kaasamine ja arendavate kogemuste pakkumine.

PÕHIÕPE toimub süsteemselt ja astmeliselt mitme aasta jooksul. Õppe aluseks on õppekava, mille läbimist tõendatakse tunnistusega. Põhihuvihariduse eesmärgiks on süsteemne oskuste arendamine ja järjepideva süvenemise võimaldamine valitud huvialal.

EELPROFESSIONAALNE ÕPE toimub süsteemselt ja astmeliselt mitme aasta jooksul. Õppe aluseks on akrediteeritud õppekava, mille läbimist tõendatakse tunnistusega. Eelprofessionaalse hariduse eesmärgiks on sügava pühendumise toetamine, õpetajate ja loovisikute järelkasvu ning teaduse uute professionaalide koolitamine, ettevalmistus huvialaga seotud õpingute jätkamiseks.

Huviharidusest ning selle tasanditest tuleb eristada **HUVITEGEVUST** paindliku hobiga tegelemise vormina. Täpne huvitegevuse definitsioon tuleb sõnastada huvihariduse, noorsootöö ja formaalhariduse valdkondadega ühiselt.

2. MILLEKS HUVIHARIDUS?

Huviharidus on oluline osa haridus-, kultuuri- ja sotsiaalsüsteemist. Huviharidus toetab osaleja mitmekülgset arengut, toimetulekut ja heaolu.

Huviharidus on oma olemuselt alati kaasav, põhinedes **vabatahtlikkusel** ja lähtudes õppija **huvidest, soovidest ning valmidusest pühenduda**. See on terviklik süsteem, mis loob võimalused isiksuse mitmekülgseks arenguks, elukestvaks õppeks ja eneseteostuseks. Õpe huvihariduses toimub läbi jagatud teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisnormide.

Huviharidus aitab hoida laste **vaimset tervist** tasakaalus⁷ ning liidab ühiste tegevustega erinevaid põlvkondi. Huvide avastamine ja nendele pühendumine aitab ennetada riskikäitumisi, sotsiaalset tõrjutust^{4, 5} ning vähendada tulevikus sotsiaal-, tervise- ja kohtusüsteemi kulusid⁸.

Huviharidus mängib suurt rolli õppija kutsumuse leidmisel, **annete avastamisel** ja arendamisel, samuti edasise haridustee ja eriala valikutes. Positiivne mõju ei piirdu ainult huvihariduse valdkonnaga, vaid toetab õppija õpimotivatsiooni ja enesejuhtimisoskust kõikidel haridustasemetel.⁵ Huviharidus ka kujundab noortes väärtusi, mis on ühiskondliku, keskkondliku kui kultuurilise jätkusuutlikkuse aluseks.

Huviharidus loob **sidusat ühiskonda, tuues huvipõhiselt kokku** ning ühendades eri sotsiaalsete gruppide, vanuse ja kultuuriga inimesi.⁶ Kohalikus kontekstis rikastab huviharidus kogukonna kultuurielu ja pakub mitmekülgseid vaba aja veetmise võimalusi. See omakorda tõstab piirkonna atraktiivsust ja väärtust elukeskkonnana, loob töökohti ja elavdab majandust.

Huviharidus kasvatab kultuuri väärtustavat ühiskonda, julgustades erinevatest kultuurielamustest osa saama, seda mõtestama ning tegema koostööd eri huvialade viljelejatega. See **hoiab ja arendab eesti kultuuri** ning keelt, kasvatab kodanikutunnet ning säilitab eesti kultuuritraditsioone ja pärimuskultuuri. Huvihariduse õppijat kaasav ja võimestav tegutsemise vorm loob aluse, et noorel on julgus ja oskused osaleda aktiivselt ühiskonnaelus ka väljaspool oma huviala.

Huviharidus on põhiline muusika, kunsti, tantsu, teatri, filmi, spordi, loodusteaduste ja tehnika professionaalide järelkasvu tagaja.^{1 2 3} Erialade populariseerijana pakub huviharidus järjepidevat õpet huvi tekitamisest kuni kutseoskuste omandamiseni. Huvihariduse kaudu kasvatatakse muuhulgas tulevasi õpetajaid, insenere ning kultuuriinimesi. Seeläbi tagatakse Eestile oluliste **majandusharude jätkusuutlikkus**.

Huvihariduse mõju ja kvaliteedi olulisim edutegur on professionaalsed, väärtustatud ja toetatud huvihariduse õpetajad, juhid ja juhendajad ning kus valdkonna toimimissüsteem võimaldab neil noorte huvidest ja vajadustest lähtuvalt huviharidust pakkuda. Järgmine peatükk sõnastab nägemuse sellisest süsteemist.

3. HUVIHARIDUSE VISIOON 2035

Huvihariduse korraldus Eestis võimaldab igal noorel oma huvisid avastada ning igal inimesel oma huvialal kogeda edu, positiivseid õpikogemusi ja seotust kogukonnaga. Huviharidus tagab Eesti kultuuri elujõulisuse ning oluliste majandusharude jätkusuutlikkuse.

Visiooni täidab huviharidus ja selle korraldus, mis:

- **prioriseerib kvaliteeti:** huviharidust pakuvad kvalifitseeritud ja pühendunud huvihariduse õpetajad, kes suudavad luua turvalise ja arendava õpikeskkonna. Huviharidust rahastatakse ühtsetel alustel ning rahastussüsteem seab prioriteediks õpetamise ja juhtimise kvaliteedi.
- **on selge ja süsteemne:** riigil, kohalikel omavalitsustel, huvihariduse pakujatel ja osalejatel on selgus ja ühine arusaam huvihariduse korraldusest, osapoolte ülesannetest ja vastutustest ning rahastusmudelist. Määratletud on, kuidas saab liikuda erinevate õpiastmete vahel ning arvestada õpitut formaalhariduses.

- **arvestab kohalikke vajadusi:** kohalikul omavalitsusel on vabadus leida ise parimad viisid, kuidas muuta huviga tegelemine kättesaadavaks nii spetsiifiliste huvidega, erivajadustega, muu emakeele ja kultuuritaustaga kui ka majanduslike raskustega noortele. Koostöös hariduse, kultuuri, kogukonna ja erasektoriga leitakse toimivad võimalused õppe läbiviimiseks.
- **Võimaldab mõningaid erandeid:** riikliku rahastuse korraldus võimaldab prioritseerida eri valdkondi või piirkondi, mille toetamine on Eesti arenguks oluline.

4. EESMÄRGID JA SEISUKOHAD

EESMÄRK 1. Riiklike dokumentidega (sh seadustega) on kokku lepitud ja defineeritud huvihariduse valdkond.

KONTEKST: *Huviharidusel pole eraldiseisvat seadusraamistikku, mis põhjustab ebaselgust nii huvihariduse pakkumisel kui ka kvaliteedi tagamisel. Huvihariduse ja huvitegevuse eristamine on ebaselge, samuti on ülesanded määratlemata, mis raskendab valdkonna korraldust. Valdkonnas tegutsemiseks puuduvad kvaliteedinõuded, mistõttu ei ole noorte turvalisus ja areng ühtlaselt kogu valdkonnas tagatud.*

1. Seaduses on defineeritud huvihariduse terminid, mis võimaldavad eristada:
 - 1.1. huviharidust ja huvitegevust omavahel
 - 1.2. huviharidust formaalharidusest ja noorsootööst
 - 1.3. eesmärgipärast ja kvaliteedile vastavat õpet juhuslikest tegevustest, tuginedes õppekavale, õpetaja kvalifikatsioonile ja muudele hindamismehhanismidele
 - 1.4. vaba, põhi ja eelprofessionaalset õpet eraldi huvihariduse õppetasemetena
2. Rakendunud on huvihariduse kvaliteediraamistik, mis:
 - 2.1. defineerib huvihariduse kvaliteedikriteeriumid,
 - 2.2. määratleb kvaliteedinõuded omandivormist sõltumatult
3. Täpsustatud on riigi, huvihariduse pakkujate ja kohaliku omavalitsuse rollid ja ülesanded kvaliteetse huvihariduse korraldamisel.

EESMÄRK 2. Huvihariduse korraldus ja rahastus toimib ühtsetel alustel, otsused on andmepõhised ja läbipaistvad.

KONTEKST: *Huvihariduse rahastamine on ebavõrdne era- ja munitsipaalhuvikoolide vahel ning KOVide võimekus huvihariduse toetamisel on erinev. Puuduvad ühtsed kriteeriumid toetuste jaotamiseks ning KOVi ülesanded huvihariduse korraldamisel on ebamäärased.*

1. Huvihariduse pakkujate, osalejate ja töötajate andmetest on olemas riiklik ülevaade, mille põhjal otsuseid teha.
 - 1.1. Kõikidel huvihariduse pakkujatel on kohustus oma õppekavad, osalejad ja töötajad esitada riiklikes andmebaasides.
 - 1.2. Huvitegevuse pakkujatele on riiklikes andmebaasides sama info esitamine KOV ja riikliku rahastuse saamise eelduseks.
 - 1.3. Andmeid on võimalik võrrelda kohalike omavalitsuste, omandivormi ning huviala valdkondade lõikes.
 - 1.4. Õpetajate ja juhendajate kvalifikatsioonide info on avalikult kättesaadav.
 - 1.5. Luuakse ühilduvuse lahendusi, mis võimaldavad teenusepakkujatele andmete esitamise koormust vähendada.
2. Huviharidusele eraldatud rahastuse jagamine lähtub riiklikult kehtestatud kvaliteedistandarditest ning kasvatab kättesaadavust läbi lisarahastuse.

- 2.1. Riiklikud rahastusvõimalused on ühetaolised kõigile kvaliteetse huvihariduse pakkujatele ehk lähtuvad samadest kriteeriumitest, arvutamaks erinevaid toetuste määrasid erinevatele huvihariduse õppekavadele. Neid arvutusi tehakse lähtuvalt kokku lepitud miinimumkvaliteedi tagamise tingimustest, milles arvestatakse:
 - 2.1.1. Õpetaja kvalifikatsiooni
 - 2.1.2. Õppemahtu nädalas
 - 2.1.3. Taristut ja vahendeid
 - 2.1.4. Õpetaja/õpilaste suhtarvu
- 2.2. Rahastuskorraldus võimaldab luua erandid ning riiklikult prioritseerida ühiskondlikult olulisi valdkondi.
3. Kohalikes omavalitsustes toimivad huvihariduse tugi-, korraldus-, juhtimis- ja rahastussüsteemid ühtsetel riiklikult seatud alustel.
 - 3.1. Sõnastatud on riiklikud põhimõtted, mille alusel KOVid (oma vajadustest ja prioriteetidest lähtuvalt) rahastust saavad suunata.
 - 3.2. Sihtotstarbeline huvihariduse rahastus kohalikele omavalitsustele peab säilima ja kasvama, et toetada mh ka uute põhimõtete rakendamist.
 - 3.3. Rahastuskorraldus võimaldab tõsta kättesaadavust valdkondades ja piirkondades, kus see on puudulik.
 - 3.4. Käivitatakse riiklik seiresüsteem, mis mõõdab raamistikus määratletud vastutuste täitmist ja huvihariduse kvaliteedi paranemist.
 - 3.5. Riiklikult on välja töötatud KOV koostöömudel huvihariduse ja huvitegevuse paindlikuks korraldamiseks KOVide ja asutuste üleselt.
4. Rakendatakse toetusmeetmeid kõigile huvihariduse korraldusega seotud osapooltele, et toetada uue raamistiku rakendamist ja selgitada ning juurutada nende rolle ning vastutusi.

EESMÄRK 3. Huviharidust pakuvad kvalifitseeritud ja motiveeritud juhid, õpetajad ja juhendajad, kellele on tagatud sobivad töötingimused.

KONTEKST: *Valdkonna kõikidel huvialadel ei ole piisavalt kvalifitseeritud töötajaid ja juhte, et tagada huvihariduse kättesaadavust. Õpikeskkondade ja õpivahendite kvaliteet on üle Eesti ebaühtlane. Puudu on toetav süsteem kvalifitseeritud õpetajate järelkasvuks ning olemasolevate koolitamiseks.*

1. Üleriigiliselt on seatud kvalifikatsiooninõuded huvihariduses noortega töötajatele
 - 1.1. Noorte turvalisuse tagamiseks on seatud huvihariduses vanusepiirang, et alla 18-aastased inimesed ei saaks ilma kvalifitseeritud töötaja vastutuse ja juhendamiseta iseseisvalt noortega töötada.
 - 1.2. Nõudeid rakendatakse lähtuvalt [HTM noortevaldkonna kvalifikatsiooninõuete tööühma ettepanekutest](#), seades prioriteediks pedagoogiliste kompetentside olemasolu.
 - 1.3. Praktika ja abilise rollid on toetatud kvalifitseeritud juhendaja järelevalve all.
 - 1.4. Riiklikult on loodud eetikanormid huvihariduse pakkumisele ning süsteemne sekkumine noorte väärkohtlemise ja turvalisuse rikkuse korral.
2. Huvihariduse õpetaja töö on väärtustatud:
 - 2.1. Huvikooli õpetaja alampalk on omavalitsustes võrdsustatud õpetaja ameti alampalgaga;
 - 2.2. Palgaastmestik arvestab ka kvalifikatsioonitasemeid

3. Huvihariduse õpetajatele luuakse võimalus õpetaja kutset taotleda ja omanda, kutsestandard arvestab ka huvihariduse omapära.
 - 3.1. Õpetaja kutsestandard toimib huvihariduse õpetajatele professionaalse arengu suunanäitaja ja karjäärimudeli alusena.
 - 3.2. Loodud on huvihariduse õpetaja karjäärimudel, mis toetab professionaalset arengut.
4. Loodud on riiklikud ja regionaalsed professionaalse arengu toetamise programmid huvihariduse õpetajatele, keskendudes erialastele ja pedagoogilistele oskustele.
 - 4.1. Programmid lähtuvad valdkonna kutsestandarditest.
 - 4.2. Riiklikult pakutakse koolitusvõimalusi juhtimisoskuste ja organisatsiooniliste pädevuste arendamiseks huvikoolide juhtidele.
5. Tööandjad tagavad õpetajatele ja juhendajatele sobiva ja kvaliteetse töökeskkonna ja -vahendid.
6. Huviharidust toetatakse riiklikult erivajadustega õpilaste füüsilise, vaimse ja sotsiaal-emotsionaalsete vajaduste täitmisel:
 - 6.1. Huvihariduse õpetajaid toetatakse erivajadustega, sh puute ja erineva emakeelega noortele toe pakkumisel.
 - 6.2. Huviharidusele on olemas toetavad meetmed ligipääsetavuse parandamiseks
 - 6.3. Huvikoolide rahastus aitab tagada vajalikke tugiteenuseid.
7. Huvihariduse õpetajatele ja juhendajatele on kättesaadavad tööks ja õppe paindlikkuseks olulised digiteenused:

- 7.1. hariduse domeeniteenused on laiendatud ka huviharidusele,
- 7.2. riiklike hariduse digiteenuseid pakutakse teiste haridusasutustega võrdsetel tingimustel ka huvikoolidele.
8. Tööandjad tagavad põhikohaga töötajatele sotsiaalsed garantiid töölepingute kaudu.
9. Toimivad riiklikud kontrollimehhanismid, mis piiravad tegevust asutustel ja pakkujatel, kes kvaliteedikriteeriumitele ei vasta.
10. Toetatakse huvihariduse spetsialistide osalemist rahvusvahelises õpirändes, et omandada uusi teadmisi ja kogemusi ning arendada koostööd.
11. Toetatakse huvihariduse õpilaste osalust rahvusvahelistel võistlustel ning sündmustel erinevates huvialavaldkondades.
12. Piirkondlikult on mentorlusvõrgustikud, kus kogenud õpetajad jagavad teadmisi ja oskusi noorematele kolleegidele.

EESMÄRK 4. Huvihariduses omandatu on noore õpiteekonna loomulik osa, mida arvestatakse formaalhariduses ja tööturul.

KONTEKST: *Huvihariduses omandatud teadmisi ja oskusi ei arvestata süsteemselt formaalhariduses ning puudub ühtne õpiväljundite hindamise süsteem. Õppija liikumine erinevate huvikoolide/haridusasutuste vahel on raskendatud.*

1. Huvihariduses eristatakse õppetasemeid, mis võimaldavad noorel valitud huvialas süsteemselt areneda.
2. Huvihariduses on õpe väljundipõhine, et võimaldada:
 - 2.1. õpitu arvestamist formaalhariduses,
 - 2.2. noorel huvikoolide asutuste ja tasemete vahel sujuvat liikumist, arvestades õppija omandatud oskusi
3. Huvihariduses saavutatud õpiväljundid on vajaduspõhiselt kättesaadavad teistele haridusasutustele, et võimaldada asutuste ja haridustasemete vahel sujuvat liikumist.
4. Huvihariduses õpitut tuleb arvestada formaalhariduses.
 - 4.1. Huvihariduse õppekavas tuleb arvestada ka formaalhariduse õpiväljundeid ja õppevorme, nt toetada huvialal loovtööde tegemist.
 - 4.2. Rahastussüsteem kompenseerib huvikoolides formaalhariduse õpiväljundite saavutamist.
5. Huvihariduses õppimist arvestatakse kogemuse ja õpitegevusena tööhõive valdkonnas.
6. Noori professionaale toetatakse täiendavate võimalustega kultuuri loomiseks ja teaduse arendamiseks:

- 6.1. toetust kultuuriloomes protsessis osalemiseks
- 6.2. võimalusi oma projektide elluviimiseks
- 6.3. väljundeid oma loomingu esitlemiseks
- 7. Toetatakse hübriidset ja virtuaalset huviharidust, et tagada huvialade kättesaadavus hajaasustusega piirkondades:
 - 7.1. loodud on kõikidele huvikoolidele kättesaadav e-huvikooli teenus
 - 7.2. toetatakse veebipõhiste huvihariduse programmide ja õppekavade loomist ja innovaatilist arendamist.
- 8. Huvihariduse süsteem pakub platvorme ja tuge noorte omaalgatuste ja -loominguliste tegevuste elluviimiseks;
 - 8.1. Riiklikes ning KOV tasandi rahastus- ja korraldusmudelites väärtustatakse noorteaktiivide tegevust ning noorte endi eestvedamisel loodavaid projekte (sh noortekultuuri);
 - 8.2. Noorte osalust ja omaalgatust ja -loomingut käsitletakse kvaliteetse huvihariduse tunnusena;
 - 8.3. Noori kaasatakse huvikoolide arendusse, juhtimisse ja kogukonna tegevustesse.

EESMÄRK 5. Huvihariduse valdkond ning selle töötajad on ühiskonnas väärtustatud.

KONTEKST: Ühiskondlik teadlikkus huvihariduse rollist on vähene ning puudub ühtne kommunikatsioonistrateegia, et suurendada mitteformaalse õppe arvestamist ja lõimimist formaalõppesse.

1. Huvihariduse ja huvitegevuse väärtust kommunikeeritakse koordineeritult lapsevanematele, kohaliku ja riigi tasandi otsustajatele, teistele siduspartneritele ning ühiskonnale laiemalt.
 - 1.1. HTMil, Kultuuriministeeriumil ning huvihariduse katusorganisatsioonidel on loodud ühine kommunikatsioonistrateegia huvihariduse väärtuse kommunikeerimiseks.
 - 1.2. HUVE toimib valdkondi liitva esinduskoguna
 - 1.3. Valdkonna kõneisikuteks on tunnustatud inimesed (loovisikud, ettevõtjad, insenerid, riigijuhid, õpetajad jne) erinevatest alavaldkondadest
2. Õpetajakarjääri kuvandi ja atraktiivsuse tõstmine jätkub riikliku prioriteedina, hõlmates ka eri huvialade õpetajate karjääri.
3. Toetatakse ja arendatakse õpetaja, õppija ja lapsevanemate koostööd ning vastutuse ja rollide selginemist õppeprotsessis.
4. Arendatakse ülikoolide ja teadusasutustega koostööd, et suurendada huvihariduse mõju uurimist.
5. Süsteemselt toetatakse vanemate teadlikkuse kasvu noore huvi ja annete arendamisel
 - 5.1. Loodud on ühtne nägemus, kuidas toetada lapsevanemaid noore huvide avastamisel ja arendamisel.
 - 5.2. Huvihariduse õppeasutused kaasavad vanemaid õppe korraldusse.

KOOSLOOMELISELT LOODUD

Selle dokumendi tegemise käigus arutati sisuliselt läbi kõigi huvihariduse valdkondade ja olulisemate koostööpartnerite vahel huvihariduse mured, lahendused ja visioonid. Loodame, et see annab hea aluse järgmise 10 aasta koostööks.

Dokumenti loodi peamiselt huvihariduse katusorganisatsioonidega ja vastu võetud kõigi osalenud organisatsioonide üldkoosolekute hääletusega.

Foto: Toomas-Vahur Lihtmaa, Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA galerii

**JAANUAR
2024**

**JUUNI
2025**

**EESTI
HUVIKOOLIDE
LIIT**

**EESTI
MUUSIKAKOOLIDE
LIIT**

Eesti Tantsuhuvihariduse Liit

**EESTI
KUNSTIKOOLIDE
LIIT**

EESTI ERAHUVIALAKOOLIDE LIIT

**EESTI
TEADUSHUVI-
HARIDUSE LIIT**

VIITED

1. Ernst & Young Baltic AS ja Balti Uuringute Instituut MTÜ. (2022). Loomevaldkondade kestlikkuse uuring. Kultuuriministeerium. <https://www.ibs.ee/wp-content/uploads/2022/03/Uuringu-lopparuanne.pdf>
2. Habig, B., Gupta, P., Levine, B., & Adams, J. (2018). The Effects of an Afterschool STEM Program on Students' Motivation and Career Interest. Journal of STEM Education Research, PMC6310368. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6310368/>
3. Habig, B., Gupta, P., Levine, B., & Adams, J. (2018). An informal science education program's impact on STEM major and STEM career outcomes. InformalScience.org. <https://informalscience.org/wp-content/uploads/2019/02/Habig-Gupta-Levine-and-Adams-RISE-2018.pdf>
4. Käger, M., Kivistik, K., Avdonina, E. (2021). Avatud noorsootöö, huvihariduse ja huvitegevuse võimalused noorte, eelkõige tõrjutusriskis noorte, sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks. Eesti Noorsootöö Keskus. <https://www.ibs.ee/wp-content/uploads/2022/01/Lopparuanne-sotsiaalne-kaasatus.pdf>
5. Smink, J. 2013. A Proven Solution for Dropout Prevention: Expanded Learning Opportunities. <https://www.expandinglearning.org/expandingminds/article/proven-solution-dropout-prevention-expanded-learning-opportunities>
6. Vandell, D., Larson, R., Mahoney, J. & Watts, T. (2015). Children's Organized Activities. Handbook of Child Psychology and Developmental Science, 7. väljaanne, kd 4, lk 305–344.
7. Eesti laste vaimse tervise uuringu konsortsium. Eesti laste vaimse tervise uuring. Lõpparuanne. Tartu, Tallinn: Tartu Ülikool, Tervise Arengu Instituut, Turu-uuringute AS; 2024. https://api.hp.edu.ee/sites/default/files/2025-02/Eesti_laste_vaimse_tervise_uuring.pdf
8. Gosselin, V., Boccanfuso, D., & Laberge, S. (2020). Social return on investment (SROI) method to evaluate physical activity and sport interventions: a systematic review. International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity, 17, Article 26. <https://doi.org/10.1186/s12966-020-00931-w>

